

...El məsəli var: "Torpağa su tökü-
ləndə palçıq olur, qan töküldə isə Və-
təndir" deyirlər. Ana sözü ilə qoşa çəki-
lən, bir söz də var: "Vətən deyirik, Vətən
eşidirik. Ana Vətən – Odlar Yurdu Azər-
baycan. Qonaqpərvər, təmiz, açıq ürək-
li, bir neçə xalqın Vətəni. Vətənimizin
qüdrətli söz xirdərləri, igid qəhrəmanla-
rı, tarixi şəxsiyyətləri, sənətkarları sana
gəlməzdir. Vətən hər kəsə havasından
nəfəs, torpağından qüvvət verir. Bəli, bu
Vətən torpağında çox igidlər can qurban
edib. Müqəddəs şəhid qanı qanışan Və-
tən torpağı, müqəddəs ədə yerimiz, mü-
qəddəs yurdumuzun azadlığı isə tək
amalıdır. Bu günlər hər birimiz bu
amal uğrunda birləşdik. Neçə-neçə qə-
həmanların qanı axan torpaqlar işğal-
dan azad edilib. Azərbaycanımızı-Gəra-
bağı düşməndən xilas etmək üçün
azadlığı qazanmaq üçün yenə də canlar
fəda oldu. Məhz, Vətən oğullarımız sakit
qala bilmədilər. O, igidlər Vətənin müdafi-
əsi, düşməndən təmizləmək üçün az-
ğın düşmənlə əsil mübarizə apardılar.
Bu günlər isə qələbə sevinci ilə həm Və-
tən, həm də şəhid ruhları sevinir...

30 ilə yaxın Azərbaycanın Qarabağ
kimi ürəyinə nərəmərd düşməni tərəfindən
saplanmış qılınc, nəhayət ki, polad bilek-
li igidlərimizin mətinliyinə, igidliyinə tab
gətirə bilmədi. Bu dəfə əsil mübarizə ruh-
da hünərlerini göstərdilər: - azğın düş-
məne... Vətən üçün canından keçən bu
igidlər, şəhid əlçatmazlığına ucaldılar.
İkinci Vətən savaşında erməni işğalçıla-
rına qarşı fədakarcasına vuruşaraq,
qəhrəmancasına həlak olan Zaqatala-
nın cəsur oğlu Mütəllib Arif oğlu Serov
kimi... O, qısa ömür sürsə də, ön cəbhədə
vuruşaraq, həlak olsa da, Zaqatalalılar
onu necə müsbət keyfiyyətlərə malik
olan xoş niyyətli, ürəklərə yol tapa bilən
bir gənc kimi tanıyırdı – Mütəllibi. Bu gün-
ün Vətən fədaisi olan Zaqatala rayonun-
un Silban kəndində sadə, fəhlə ailəsində
anadan olmasına, böyüməsinə bax-
mayaraq, nəyə ehtiyacı olsa da, gözü
tox olub, əksinə kimsəyə kömək etməyə,
yardımcı olmağa çalışırdı. Məhz, bu
müsbət xarakterinə görə böyüyündə, ki-
çiyində yanında hörmətli etmişdi onu.
Amma... indi onun dünyaya göz açdığı,
Zaqatala rayon mərkəzinin lap yaxınlığı-
nda, dağların etəyində yerləşən Silban
kəndinin girecəyində, daşdan hörülmüş
kürsülü evin damında üçrəngli Azər-
baycan bayraqları dalğalanırdı... Öyrənmiş-
dim ki, bu ailə 4 nəfərdən ibarət idi. Mü-
təllibin vaxtı ilə yaşadığı heyətə daxil
olandı, böyük qardaşı Rəsul (sonradan
mənim məlum oldu ki, şəhidin qardaşı
uşaqlıqdan travma aldığına görə, ömür-
lük şikəst olub. E.M.) evə tərəf getdi və
valideynlərini çağırdı. Şəhid balamızın,
Vətən oğlunun atası – Arif kişi və anası
Merziyyə xanım hələ də özlərinə gəlmə-
mişdirlər. Onlara təsəlli, təskinlik vermə-
yə çalışırdım. Şəhidin atası çox kədərlidi,
çox fikirlidi görünürdü. Siqaretli, siqaretin
dalınca çəkirdi. Hiss olunurdu ki, oğlu-
nun yoxluğuna inanmaq istəmirdi... Nə-
hayət, o, dilləndi: "Elə bil mənə yuxu ki-
mi gəlir, çox təsirli, acı bir yuxu kimi...
Hər dəfə oğlumun həlak olmasına inan-
mıram. Elə hiss edirəm ki, hərbi xidməti
başla vurub geri gələcək, bizi sevincirə-
cəkdir, həttdən belə fikirləşirəm... Lakin...
Mütəllib ayın uşaq idi, böyüklə böyük ki-
mi, kiçiklə kiçik kimi rəfdar edirdi. Zaqat-
ala rayonunda hamı onun xoş xasiyyə-
tindən danışırırdılar... İndi isə balam yox-
du..."

Anası Merziyyə xanım isə gözəl-
rinin yaşını silə-silə dedi: "Ümüdimiz ona
idi. Böyük oğlumuz Rəsulu xəstə oldu-
ğuna görə hərbi xidmətə aparmadılar.
Onu tez-tez müalicə edirik. Mütəllib ayın
oğul idi, yaşının az olmasına baxmayar-
raq, ailəmizdə olan çətinlikləri, qardaşı-
nın xroniki ağır xəstə olmasına, bizim də
fəhləliklə ailəmizi dolandımağımızı çox
yaxşı başa düşürdü. Həmişə ailəyə kö-
mək etməyə can atırdı. Arzuladı çox idi,
çox zəhmətsevər, xeyirxahlığa can atan,
çətinliklərə dözən bir gənc idi, vətənpə-
rvərliyinə söz ola bilməzdi, eməni millət-
çilərinə həmişə nifrət edərdi. Mütəllib
sanki bir sübh göyərçini idi, gəldi, qondu
və pərvəzlənərək bir dəfəlik yoxa çı-
dı?..."

Valideynlərindən öyrəndim ki, Və-
tənimizin ərazi bütövlüyünü qorumaq
üçün ordu sıralarına qırılır, əzmlə, mə-

tanətlə və həvəslə gedən Mütəllib Arif
oğlu Serov 2000 –ci ilin iyun ayının 9
–da Zaqatala rayonun Silban kəndində
anadan olub. Uşaq yaşlarından texni-
ka, mexanika texnologiyaya böyük həvəsi
və marağı olub. Arzusu ali təhsilli mü-
təxəssis olmaq idi. Amma... O, əvvəlcə
Zaqatala şəhəri 5 saylı ümum orta mək-
təbinin IX sinfini bitirdi. Daha sonra isə
Mütəllib Zaqatala rayonun Aşağı Tala
kəndindəki Peşə Liseyində texniki elm-
lərə yiyələndi. Təhsil aldığı illərdə Lise-
yində fəali, pedaqoji və tələbə kollektivin-
in də sevimlisi oldu. Anasının bildirdiyi-
nə görə Mütəllib balaca yaşlarından ev,
təsərrüfat işlərində onlara kömək edib.
Valideynlərinin sağ əli olub. Sakit təbiət-
li atası isə qeyd etdi ki, Mütəllib hərbi
xidmətdən əvvəl bir müddət Zaqatala
şəhərində "Konika" mərkəzində çalışıb.
"Qısa zaman ərzində oğlum iş yerində
də bizə hörmət qazandırdı. Mütəllib orda
da çox şey öyrəndi, kollektivin sevimlisi-
nə çevrildi. Belə inadkar, qəlbi təmiz,
doğruluğu seven idi, عزیز oğlumuz..." de-
yir – şəhid atası.

Torpaqlarımızın xilaskarı, Zaqatala-
nın fəxri, 2019 –cu ilin oktyabr ayının 1
–də həqiqi hərbi xidmətə gedib – Mütəllib.
Valideynləri, əzizləri, dostları və iş
yoldaşları onu xoş arzularla Vətənimizin
keşiyində durmağa yola salıb.

ziyyə xanım söhbətini davam etdirdi.
"2020 –ci ilin avqust ayınadək orada
hərbi xidmət etdi. Sonradan xeyli müd-
dət oğlumla əlaqə qura bilmədik. Çox-
çox narahat idik. Sentyabr ayının əvvəl-
lərində oğlumla danışıq bildik. Söylədi ki,
artıq onlar cəbhə bölgəsindədirlər və və-
ziyyətləri yaxşıdır. Ancaq, bizə məlum
oldu ki, onlar xeyli müddət hərbi təlimlə-
rdə iştirak ediblər. Hərbi andına sadıq
qalan Mütəllib, Vətən təşəbbüskeşi, sirr
saxlayan idi. Hətta, müharibə başlayanda
da, ön cəbhəyə gedəndə bizə heç
nə bildirməmişdir. Sonuncu zəngi sent-
yabr ayının oratalarında oldu. Mütəllibin
son sözləri belə idi: "Allah Sizi, bizi qor-
sun, biz də Sizi, Azərbaycanımızı qor-
yuruq. Torpaqlarımızı mənfur düşməndən
azad etmək hər birimizin borcudur.
Ana, ata narahat olmayın, tezliklə görüş-
əcəyik..." Bu, Mütəllibin son sözləri,
son zəngi oldu... Və onlar döyüşə getdi-
lər..."

**Faşist xüsəti ermənilərin 27 sent-
yabr 2020 –ci il tarixli xəyanətindən sonra
Xüsusi Təyinatlılardan ibarət tabo-
run qorxamaz, cəsur, igid, düşmənin gö-
zünə dik baxan – avar oğlu Mütəllib, hər-
biçi yoldaşları ilə birlikdə Cəbrayıl, Fizuli
istiqamətində döyüş mövqelərimizin
önündə yerləşdilər. Onlar azğın düş-
mənlə ölüm-dürüm müharibəsi apardılar.**

Son zəng... Son döyüş...

və yaxud 19 yaşlı şəhid Mütəllibin qəhrəmanlıq salnaməsi...

Merziyyə xanım söylədi ki, oğlu əv-
vəlcə Gəncə şəhərində, Müdafiə Nazir-
liyinin "N" saylı hərbi hissəsində xidmə-
tə başlayıb. Sonra biliblər ki, hərbi and
içmədən sonra Mütəllibi digər əsgər yol-
daşları ilə birlikdə Cəllalabad rayonuna,
Göytəpə şəhərindəki Xüsusi Təyinatlıla-
rın hərbi hissəsində xidmət edirlər.

...Oğlumuzla vaxtaşırı əlaqə saxla-
yırdıq. O, bizə hərbi xidmətinin normal
keçdiyini bildirdirdi. And içmə vaxtı yanı-
na getmişdik. Mütəllib hərbi formada ol-
duğuna görə qürur duyurdu. Deyirdi ki,
"Ana artıq mən müsəlləh əsgərəm.
Azərbaycanımızı, Dövlətimizin Ali Baş
Komandanı nə əmr versə ona da tabe-
yik. Biz bununla fəxr edirik. Siz özünüzdən,
qardaşımdan muğayat olun. Dost-
lanma salamlar yetirin..." – deyər, Mə-

Xüsusi Təyinatlılar hünər tariximizi ya-
zıblar.

Düşmənin cəbhə xəttini yaran Müt-
təllib və daha 8 xüsusi təyinatlı BMP
texnikası ilə onların mövqelərinə lap ya-
xınlaşaraq, ermənilərə müxtəlif çaplı sil-
ahlardan atəş açaraq, onların yenə də
canlı qüvvəsini qıraraq, mövqelərdən
uzaqlaşdırıblar. Lakin, nəmərd düşməni
bu zaman yeraltı istehkamdan hərbiçilə-
rimizin istiqamətinə qumbaralar atıblar.
Qumbaraların partlaması nəticəsində
Mütəllib və digər yaralı əsgərlərimiz dö-
yüşçülərimizin səyi nəticəsində döyüş
meydanından çıxarıblar. Bütün səylərə
baxmayaraq, vətənpərvər gənc döyüş-
çümüz – Mütəllib və onun döyüşçü yol-
daşlarının heyatlarını xilas etmək müm-

verlik deyilmi? Halal olsun Sizlərə - igid
əsgərlərimiz, şəhidlərimiz və qaziləri-
miz, halal olsun Sizlərin valideynlərinə,
onların qarşısında baş əyirik...

**Halal olsun, Allah Sizi qorusun –
Merziyyə ana, Arif ata, halal olsun – Mü-
təllibə "Ana"; "Vətən"sözünü öyrədən
sevimli müəllimlərə. İndi, bütün el-oba
Sizinkə fəxr edir, Sizi aqışlayır. Çünki,
Mütəllib kimi qəhrəman yetişdirdiniz.
Cəmi 19 yaşlı Vətən fədaisi arzularının
ömrünün bulaq kimi çağladığı dövründə
- şəhidlik zirvəsini fəth etdi – Mütəllib...**

**Oktyabr ayının 10 –da Zaqatala ra-
yonuna Mütəllibin ölüm xəbəri gəlməsi -
bütün rayonu sarıtdı...**

Sanki quşların səsləri də kəsildi, tə-
biətə sükut çökdü, dağlarda sanki yas
tutmuşdu. Bir anda bütün rayon camaatı,
böyükü-küçüklü, üç rəngli al bayraqlarla
Silban kəndinə Serovların evinə tərəf
axışdı. Bütün onu sevenlər, şəhid bala-
mız Mütəllibi son mənzilə yola salma-
ğa gəlmişdilər. Merziyyə ana, Arif ata son
zəngdən sonra hiss etmişdilər ki, oğulları
Mütəllib cəbhənin ən qaynar nöqtəsində-
dirlər, daha onu görməyəcəklər. "Son
vaxtlar yuxuda görürdüm ki, gah əsgər
formasında, gah bəy formasında, gah
da ki, əllərində gül dəstəsi ilə heyət qa-
pısını açaraq, güle-güle üstümüze gəlir...
Ana, ana, mən əsgərliyi başa vum-
şam, o, gözələ elçi get..." deyir – Merzi-
yyə xanım. Son zəng, son döyüş və ger-
çəkləşməyəcək son yuxu...

Bəli, 10 oktyabr 2020 –ci il tarixdə
Zaqatala diyarının böyükü-küçüklü hö-
rmətini – izzətini qazanan, avar xalqının
mərd oğlu – sadə, halal çöhrəklə böyüyən
19 yaşlı – şəhid balamız Mütəllib Arif oğlu
dünyaya göz açdığı Silban kənd qəb-
ristanlığında torpağa tapşırıldı. Əbədi-
yətə qovuşdu... El yolunda - Vətənin
azadlığı naminə. Ruhuna dualar oxun-
du, yayılım atəş səsləri eşidildi.

...Bir anda şəhidin qara torpağa ör-
tülənmiş qəbri al-qırmızı qızılgüllərlə bəzə-
dildi, onu son mənzilə yola salanların
göz yaşları isə - bu güllərə səpələndi...
...Şəhidin valideynləri, qardaşı,
əzizləri sakitcə Mütəllibin qəbri önündə
sükutla dayanaraq, qəbri ziyarət edənləri
minnətdarlıq baxışları ilə süzdürdülər.
Şəhid anası Merziyyə xanım sanki deyir-
di ki, "boğurdanda Mütəllib təkə bizim
oğlumuz deyil, bütün elin oğlu və fəxri-
dir".

Bəli, ana – Vətən yolunda şəhid
olan, şücaət göstərərək həlak olan Mü-
təllib Arif oğlu Serov bütün Azərbaycanı-
mızın qüruru və fəxridir...

**Həm Sizin qarşınızda baş əyir, "Al-
lah Sizi qorusun" - deyirlər. Şəhid bala-
mızın isə Ruhunun şad olsun! - deyir ki,
son az yaşadın, amma gələcək nəsillərə
nümünə olacaq bir qəhrəmanlıq dastanı
yaratdın – Mütəllib...**

Həm Sizin qarşınızda baş əyir, "Al-
lah Sizi qorusun" - deyirlər. Şəhid bala-
mızın isə Ruhunun şad olsun! - deyir ki,
son az yaşadın, amma gələcək nəsillərə
nümünə olacaq bir qəhrəmanlıq dastanı
yaratdın – Mütəllib...

**Hərbi andına sadıq qa-
lan Mütəllib, Vətən tə-
şəbbüskeşi, sirr saxla-
yan idi. Hətta, müha-
ribə başlayanda da, ön
cəbhəyə gedəndə də bi-
zə heç nə bildirməmiş-
dir. Sonuncu zəngi
sentyabr ayının orata-
larında oldu. Mütəllibin
son sözləri belə idi:
"Allah Sizi, bizi qor-
sun, biz də Sizi, Azər-
baycanımızı qoruyuruq.
Torpaqlarımızı mənfur
düşməndən azad etmək
hər birimizin borcudur.
Ana, ata narahat olmayın,
tezliklə görüşəcəyik..."
Bu, Mütəllibin son
sözləri, son zəngi ol-
du... Və onlar döyüşə
getdilər...**

Elman Maliyev
Azərbaycan Jurnalistlər
Birliyinin üzvü